

AE

Форма ХНАДУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ
професор Гладкий І.П.

“ 23 ” 12 20 16 року

Handwritten signature

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни		Інженерна та комп'ютерна графіка (назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)
підготовки		бакалавра (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
галузі знань	14	«Електрична інженерія» (шифр і назва галузі знань)
спеціальності¹	141	«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра)
		(№08) (за ОПШ чи № навчального плану)

2016 рік

¹ якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціальностей) то перерахувати усі.

Розроблено та внесено: кафедрою інженерної та комп'ютерної графіки
(повне найменування кафедри)

Розробник програми: доцент кафедри, к.т.н., доц. Подригало Н.М.
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол №6 від 28 листопада 2016 р.
(номер) (та дата протоколу)

Завідувач кафедри

д.т.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

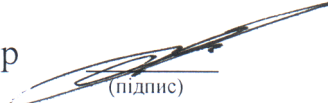
Черніков О.В.
(ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”

Завідувач кафедри автомобільної електроніки
(назва випускної кафедри)

д.т.н., професор
(вчене звання)

“ 21 ” 12 2016 року
(день) (місяць) (рік)

(підпис)

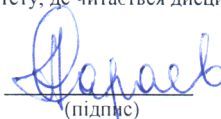
Бажинов О.В.
(ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”

Декан автомобільного факультету
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

Доцент
(вчене звання)

“ 22 ” 12 2016 року
(день) (місяць) (рік)

(підпис)

Сараєв О.В.
(ПІБ декана)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Інженерна та комп'ютерна графіка» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалавра у галузі знань 14 «Електрична інженерія», спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є: підготовка фахівців в галузі інформаційних технологій з використанням геометричного та графічного моделювання у процесі розробки нових конструкцій (в тому числі з використанням засобів обчислювальної техніки).

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є педагогічно адаптована система понять про принципи моделювання тривимірних об'єктів за допомогою двовимірних проекційних зображень-креслень.

1.3. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни є: формування знань, вмінь та навичок виконання креслеників різного призначення, розв'язання інженерно-геометричних задач. Особливо цінним є розвиток просторового уявлення, необхідного при створенні нових конструкцій, оволодіння методами відображень на площині просторових об'єктів, а також вміння створювати креслення засобами комп'ютерних технологій.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

теоретичні основи відображення просторових фігур на площині;
 основні методи розв'язання позиційних та метричних задач;
 правила оформлення креслеників за стандартами ЄСКД;
 умовності зображень та позначень з'єднань та їх елементів;
 позначення матеріалів та шорсткості поверхонь на робочих креслениках;
 довільні спряжені розміри, поняття про конструктивні, технологічні та вимірювальні бази;
 умовності та спрощення на складальних креслениках та креслениках загального вигляду, вимоги щодо нанесення розмірів;
 правила впровадження та виведення графічної інформації при автоматизованому створенні зображень;
 інтерфейс графічної системи для створення креслеників AutoCAD.

вміти:

будувати види, розрізи, перерізи деталей;
 уявляти форму і розташування геометричних фігур у просторі за їх проекційним зображенням;
 обирати раціональні способи розв'язання метричних та позиційних задач;
 будувати наочні зображення за проекційним креслеником або за уявленням;
 створювати технічні кресленики та електричні схеми на персональному комп'ютері за допомогою графічного пакету AutoCAD.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна вивчається після дисциплін «Інформаційні технології», «Математика» і передує дисциплінам: «Проектування електрообладнання АТЗ», «Двигуни АТЗ», «Дипломне проектування», «Прикладна механіка».

(вказати які дисципліни передують її вивчення, та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ²
Кількість кредитів – 4 Кількість годин – 120	Нормативна (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	2 (порядковий номер семестру)	_____ (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	Залік (2 семестр) (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	____
- практичні, семінарські (годин)	16	____
- лабораторні роботи (годин)	32	____
- самостійна робота студентів (годин)	56	____
- курсовий проект (годин)	____	____
- курсова робота (годин)	____	____
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	____	____
- екзамен	____	____

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Нарисна геометрія. Двовимірне моделювання об'єктів засобами комп'ютерної графіки.

Тема 1. Предмет нарисної геометрії. Комплексний кресленик точки. Аксонометричні проекції.

Тема 2. Проекціювання прямої, площини та поверхні.

Тема 3. Взаємне розташування геометричних образів.

Тема 4. Методи перетворення комплексного кресленника.

Завдання для СРС за темами 1, 2, 3, 4.

Завдання 1. «Комплексний та аксонометричний кресленик піраміди», ф. А3.

Завдання 2. «Побудова плоского контуру в графічній системі AutoCAD», ф. А4.

Завдання 3. «Побудова комплексного кресленника моделі з отвором», ф. А3.

Завдання 4. «Побудова в графічній системі AutoCAD плоского контуру деталі за варіантом», ф. А4.

² Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа “заочна форма навчання” відсутня.

Розділ 2. Виконання креслеників деталей та схем. Тривимірне моделювання об'єктів засобами комп'ютерної графіки.

Тема 5. Зображення. Види. Розрізи. Перерізи.

Тема 6. З'єднання деталей.

Тема 7. Схеми. Організація баз даних графічних об'єктів.

Тема 8. Оформлення конструкторської документації засобами комп'ютерної графіки.

Завдання для СРС за темами 5, 6, 7, 8.

Завдання 5. «Виконання на комплексному кресленнику моделі з отвором (завдання 3) необхідних розрізів та перерізів».

Завдання 6. «Кресленик з'єднання болтом та шпилькою. Специфікація», ф. А3.

Завдання 7. «Виконання тривимірної моделі деталі та її кресленника в системі AutoCAD», ф. А3.

Завдання 8. «Виконання в графічній системі AutoCAD тривимірної моделі деталі та її кресленника за варіантом», ф. А3.

Завдання 9. «Креслення електричної принципової схеми та складання переліку елементів до неї», ф. А3.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Михайленко В.Є. Нарисна геометрія: підручник / В.Є.Михайленко, С.М.Ковальов та інш. – 3-тє вид., переробл. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 304 с.

2. Михайленко В.Є. Інженерна та комп'ютерна графіка / В.Є. Михайленко, В.М. Найдиш. – К.: Вища школа, 2011. – 342 с.

3. Михайленко В.Є. Інженерна та комп'ютерна графіка / В.Є. Михайленко, В.М. Найдиш, А.М. Підкоритов, І.А. Скідан. – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – 352 с.

4. Сердюк В.М. Нарисна геометрія: навчальне видання, конспект лекцій / В.М. Сердюк, А.Д. Біріна – Харків: ХДАДТУ, 2000. – 74 с.

5. Стандарти ЄСКД. Общие правила выполнения чертежей. – М.: Изд-во стандартов, 1991. – 170 с.

6. Біріна А.Д. Методичні вказівки до самостійної роботи з інженерної графіки за темою «Нарізні з'єднання» для студентів технічних спеціальностей. / А.Д. Біріна, І.А. Перевозник, Н.І. Грицина. – Харків: ХНАДУ, 2009. – 56 с.

7. Подригало Н.М. Методичні вказівки до самостійної роботи з інженерної графіки за темою «Креслення електричних схем» для студентів спеціальностей 6.091400, 6.092200, 6.092500. / Н.М. Подригало, О.В. Архіпов. – Харків: ХНАДУ, 2010. – 30 с.

8. Черніков О.В. Моделювання дво- та тривимірних об'єктів з використанням пакету AutoCAD: посібник та завдання з курсу «Комп'ютерна графіка» для студентів технічних спеціальностей / О.В. Черніков, О.О. Назарько, Н.М. Подригало. – Навчальне видання (рос. мовою). – Харків: ХНАДУ, 2015. – 136 с.

Допоміжна

9. Чекмарев А.А. Справочник по машиностроительному черчению / Чекмарев А.А., Осипов В.К. – М.: Высш. шк. 2001. – 493 с.

Інформаційні ресурси

10. <http://files.khadi.kharkov.ua>; механічний факультет, кафедра інженерної та комп'ютерної графіки.

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Захист графічних робіт, залік.

Розробник програми: доцент, к.т.н., доцент

Подригало Н.М.